

ФОРМУВАННЯ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

ЧОБИТОК Вікторія

д.е.н., проф., завідувач кафедри маркетингу та торговельного підприємництва
Українська інженерно-педагогічна академія
<https://orcid.org/0000-0002-5272-388X>

МАЦИШИН Максим

економіст з обслуговування приватних осіб Третього відділення
АТ Креді Агріколь Банк в м. Харків
<https://orcid.org/0009-0004-7367-5380>

Пошук джерел фінансування підприємницької діяльності полягає у важливості забезпечення стабільного функціонування та розвитку підприємств у сучасних умовах економічної невизначеності. З урахуванням глобальних економічних змін, зростаючої конкуренції та викликів, пов'язаних з доступом до фінансових ресурсів, питання пошуку та оптимального використання різних джерел фінансування стає надзвичайно актуальним для підприємств.

Особливої значущості ця тема набуває в контексті розвитку малого та середнього бізнесу, який часто стикається з обмеженими можливостями залучення капіталу. Недостатнє фінансування може стати серйозною перешкодою на шляху до інновацій, розширення ринків і підвищення конкурентоспроможності.

Крім того, вивчення джерел фінансування підприємницької діяльності є важливим для формування ефективних стратегій фінансового менеджменту. Це дозволяє підприємствам не лише забезпечити необхідні ресурси для поточної діяльності, але й створити фінансовий резерв для майбутніх інвестицій і розвитку.

Пошук фінансування для розвитку бізнесу в умовах сучасної економіки, яка характеризується високою конкуренцією, швидким розвитком технологій та нестабільністю ринків, породжує ряд фінансових викликів. Тому ретельний аналіз та пошук традиційних та альтернативних джерел фінансування, державних програм підтримки та міжнародних інвестицій дозволить пришвидшити ефективність розвитку бізнесу та збільшення прибутку.

Фінансування розвитку підприємницької діяльності є предметом наукових досліджень. У сучасних наукових дослідженнях акцентується увага на декількох ключових аспектах цієї проблематики.

Українські науковці також вивчають джерела фінансування підприємницької діяльності. У їхніх роботах розглядаються особливості залучення фінансування в умовах української економіки, зокрема, складності доступу до банківських кредитів, проблеми регулювання та розвитку альтернативних джерел фінансування. Наприклад, Єрмак С. О. [1] аналізує можливості та виклики, пов'язані з використанням лізингу і факторингу як інструментів фінансування бізнесу. Гринкевич С. С., Худа У. О [2] досліджує роль державних програм підтримки підприємництва та їх вплив на доступ до фінансових ресурсів.

У роботах зарубіжних авторів, зокрема, широко досліджуються питання доступу підприємств до банківського кредитування, а також альтернативні форми фінансування, такі як венчурний капітал, краудфандинг і бізнес-ангели. Наприклад, дослідження М. Джонсона висвітлює вплив венчурного капіталу на розвиток стартапів і підкреслює його важливість для інноваційних галузей. О. Бланк досліджує роль краудфандингу як нової форми залучення коштів, що особливо актуально для малого бізнесу та стартапів.

Метою дослідження є пошук основних джерел фінансування розвитку підприємницької діяльності, пошук державних програм підтримки та міжнародних інвестицій та обґрунтування основних недоліків існуючих фінансових джерел, а також пошук найбільш ефективних в несприятливих економічних умовах підходів фінансування діяльності.

Розвиток бізнесу в Україні є важливою складовою економічного зростання країни. Для досягнення успіху підприємці потребують фінансових ресурсів, які можуть забезпечити стабільний розвиток та конкурентоспроможність. Україна має значний потенціал для розвитку бізнесу завдяки своєму стратегічному розташуванню, наявності природних ресурсів, кваліфікованої робочої сили та великого внутрішнього ринку. Проте, для реалізації цього потенціалу важливо забезпечити доступ до фінансових ресурсів.

Проблема вибору та оптимального використання джерел фінансування є однією з найбільш актуальних для сучасних підприємств. Вирішення цієї проблеми сприятиме покращенню фінансової стійкості бізнесу, підвищенню його конкурентоспроможності та забезпеченню сталого розвитку в довгостроковій перспективі. У цій статті розглянемо основні джерела фінансування, які можуть бути використані для розвитку бізнесу в Україні.

Україна пропонує широкий спектр фінансових можливостей для розвитку бізнесу, включаючи традиційні та альтернативні джерела фінансування, державні програми підтримки та міжнародні інвестиції. Використання цих можливостей дозволяє підприємцям залучати необхідний капітал для реалізації своїх проєктів, сприяти економічному зростанню та створенню нових робочих місць. Важливою умовою успішного розвитку бізнесу є постійне вдосконалення інвестиційного клімату, прозорість регуляторних процесів та підтримка інновацій.

Використання цих можливостей сприяє створенню інноваційних продуктів, розширенню ринків збуту та зміцненню економічного потенціалу країни. Важливо продовжувати реформування фінансового сектору та створювати сприятливі умови для залучення інвестицій, що забезпечить стабільний розвиток бізнесу в Україні.

Ключові слова: підприємницька діяльність; розвиток; фінансування; форми фінансового забезпечення; інвестиційно-інноваційний розвиток підприємства; джерела фінансування; державна фінансова підтримка; краудфандинг; кредитування; фінансовий лізинг.

FORMATION OF FINANCING SOURCES FOR BUSINESS DEVELOPMENT IN UKRAINE

CHOBITOK Viktoriia

Ukrainian Engineering Pedagogics Academy

MATSYSHYN Maksym

JSC Credit Agricole Bank in Kharkiv

The search for sources of financing for entrepreneurial activity is the importance of ensuring the stable functioning and development of enterprises in modern conditions of economic uncertainty. Taking into account global economic changes, growing competition and challenges related to access to financial resources, the issue of finding and optimal use of various sources of financing becomes extremely relevant for entrepreneurs.

This topic becomes especially important in the context of the development of small and medium-sized businesses, which often face limited opportunities to attract capital. Insufficient funding can be a serious obstacle to innovation, expanding markets and increasing competitiveness.

In addition, the study of sources of financing of entrepreneurial activities is important for the formation of effective financial management strategies. This allows enterprises not only to provide the necessary resources for current activities, but also to create a financial reserve for future investments and development

Finding financing for business development in today's economy, which is characterized by high competition, rapid technological development and market volatility, creates a number of financial challenges. Therefore, careful analysis and search for traditional and alternative sources of financing, government support programs and international investments will allow to accelerate the efficiency of business development and increase profits.

Financing the development of entrepreneurial activity is the subject of scientific research. In modern scientific research, attention is focused on several key aspects of this issue.

Ukrainian scientists are also studying the sources of financing entrepreneurial activity. Their works consider the peculiarities of attracting financing in the conditions of the Ukrainian economy, in particular, the difficulty of accessing bank loans, the problems of regulation and the development of alternative sources of financing. For example, Yermak S. O. [1] analyzes the opportunities and challenges associated with the use of leasing and factoring as business financing tools. Hrynkevich S.S., Khuda U.O [2] examines the role of state programs to support entrepreneurship and their impact on access to financial resources.

In the works of foreign authors, in particular, the issue of access of enterprises to bank lending, as well as alternative forms of financing, such as venture capital, crowdfunding, and business angels, are widely investigated. For example, research

M. Johnson highlights the impact of venture capital on the development of startups and emphasizes its importance for innovative industries. O. Blank explores the role of crowdfunding as a new form of fundraising, which is especially relevant for small businesses and startups.

The purpose of the research is to find the main sources of financing for the development of entrepreneurial activities, to find state support programs and international investments, and to substantiate the main shortcomings of existing financial sources, as well as to find the most effective approaches to financing activities in adverse economic conditions.

Business development in Ukraine is an important component of the country's economic growth. To achieve success, entrepreneurs need financial resources that can ensure stable development and competitiveness. Ukraine has significant potential for business development due to its strategic location, availability of natural resources, skilled workforce and large domestic market. However, to realize this potential, it is important to ensure access to financial resources.

The problem of choosing and optimally using sources of financing is one of the most urgent for modern enterprises. Solving this problem will contribute to improving the financial stability of the business, increasing its competitiveness and ensuring sustainable development in the long term. In this article, we will consider the main sources of financing that can be used for business development in Ukraine.

Ukraine offers a wide range of financial opportunities for business development, including traditional and alternative sources of financing, government support programs and international investments. Using these opportunities allows entrepreneurs to attract the necessary capital to implement their projects, promote economic growth and create new jobs. An important condition for successful business development is constant improvement of the investment climate, transparency of regulatory processes, and support for innovation.

The use of these opportunities contributes to the creation of innovative products, the expansion of sales markets and the strengthening of the country's economic potential. It is important to continue reforming the financial sector and create favorable conditions for attracting investments, which will ensure the stable development of business in Ukraine.

Keywords: *entrepreneurial activity; development; financing; forms of financial support; investment and innovation development of the enterprise; funding sources; state financial support; crowdfunding; lending; financial leasing.*

ЧОБИТОК, В., & МАЦИШИН, М. (2024).
ФОРМУВАННЯ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В УКРАЇНІ. *Development Service Industry
Management*, (3), 24–34.
[https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7\(4\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7(4))

CHOBITOK, V., & MATSYSHYN, M. (2024).
FORMATION OF FINANCING SOURCES FOR
BUSINESS DEVELOPMENT IN
UKRAINE. *Development Service Industry Management*,
(3), 24–34. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7\(4\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7(4))

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ

ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Пошук джерел фінансування підприємницької діяльності полягає у важливості забезпечення стабільного функціонування та розвитку підприємств у сучасних умовах економічної невизначеності. З

урахуванням глобальних економічних змін, зростаючої конкуренції та викликів, пов'язаних з доступом до фінансових ресурсів, питання пошуку та оптимального використання різних джерел фінансування стає надзвичайно актуальним для підприємців.

Особливої значущості ця проблематика набуває в контексті розвитку малого та середнього бізнесу, який часто стикається з обмеженими можливостями залучення капіталу. Недостатнє фінансування може стати серйозною перешкодою на шляху до впровадження інновацій, розширення ринків і підвищення рівня конкурентоспроможності.

Крім того, вивчення джерел фінансування підприємницької діяльності є важливим фактором для формування ефективних стратегій фінансового менеджменту. Це дозволяє підприємствам не лише забезпечити необхідні ресурси для поточної діяльності, але й створити фінансовий резерв для майбутніх інвестицій і розвитку.

Пошук фінансування для розвитку бізнесу в умовах сучасної економіки, яка характеризується високою конкуренцією, швидким розвитком технологій та нестабільністю ринків, створює ряд фінансових викликів. Тому ретельний аналіз та пошук традиційних та альтернативних джерел фінансування, державних програм підтримки та міжнародних інвестицій дозволить пришвидшити ефективність розвитку бізнесу та збільшення прибутку.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Фінансування розвитку підприємницької діяльності є предметом наукових досліджень. У сучасних наукових дослідженнях акцентується увага на декількох ключових аспектах цієї проблематики.

Українські науковці також вивчають джерела фінансування підприємницької діяльності. У їхніх роботах розглядаються особливості залучення фінансування в умовах української економіки, зокрема, складності доступу до банківських кредитів, проблеми регулювання та розвитку альтернативних джерел фінансування. Наприклад, Єрмак С. О. [1] аналізує можливості та виклики, пов'язані з використанням лізингу і факторингу як інструментів фінансування бізнесу. Гринкевич С. С., Худа У. О [2] досліджує роль державних програм підтримки підприємництва та їх вплив на доступ до фінансових ресурсів.

У роботах авторів, зокрема, широко досліджуються питання доступу підприємств до банківського кредитування, а також альтернативні форми фінансування, такі як венчурний капітал, краудфандинг і бізнес-ангели. Наприклад, дослідження М. Джонсона висвітлює вплив венчурного капіталу на розвиток стартапів і підкреслює його важливість для інноваційних галузей. О. Бланк досліджує роль краудфандингу як нової форми залучення коштів, що особливо актуально для малого бізнесу та стартапів.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою дослідження є пошук основних джерел фінансування розвитку підприємницької діяльності, пошук державних програм підтримки та міжнародних інвестицій та обґрунтування основних недоліків існуючих фінансових джерел, а також пошук найбільш ефективних в несприятливих економічних умовах підходів фінансування діяльності.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Розвиток бізнесу в Україні є важливою складовою економічного зростання країни. Для досягнення успіху підприємці потребують фінансових ресурсів, які можуть забезпечити стабільний ефективний розвиток та підвищення рівня конкурентоспроможності. Україна має значний потенціал для розвитку бізнесу завдяки своєму стратегічному розташуванню, наявності природних ресурсів, кваліфікованої робочої сили та великого внутрішнього ринку. Проте, для реалізації цього потенціалу важливо забезпечити доступ до фінансових ресурсів. У цій статті розглянемо основні джерела фінансування, які можуть бути використані для розвитку бізнесу в Україні.

Банківські кредити залишаються одним з найбільш поширених джерел фінансування для бізнесу. В Україні діє значна кількість комерційних банків, які пропонують різноманітні кредитні програми для підприємців. Кредити можуть бути короткостроковими та довгостроковими, з різними умовами погашення та процентними ставками.

Державні банки та спеціальні фонди можуть надавати пільгові кредити для бізнесу з низькими відсотковими ставками. Такі кредити часто спрямовані на підтримку підприємств у стратегічно важливих галузях, таких як сільське господарство, ІТ та інфраструктура. Програми пільгового кредитування включають наступні напрями. (рис.1)

Рис. 1. Напрями програми пільгового кредитування

Переваги та недоліки банківського фінансування для розвитку підприємницької діяльності наведені на рис. 2.

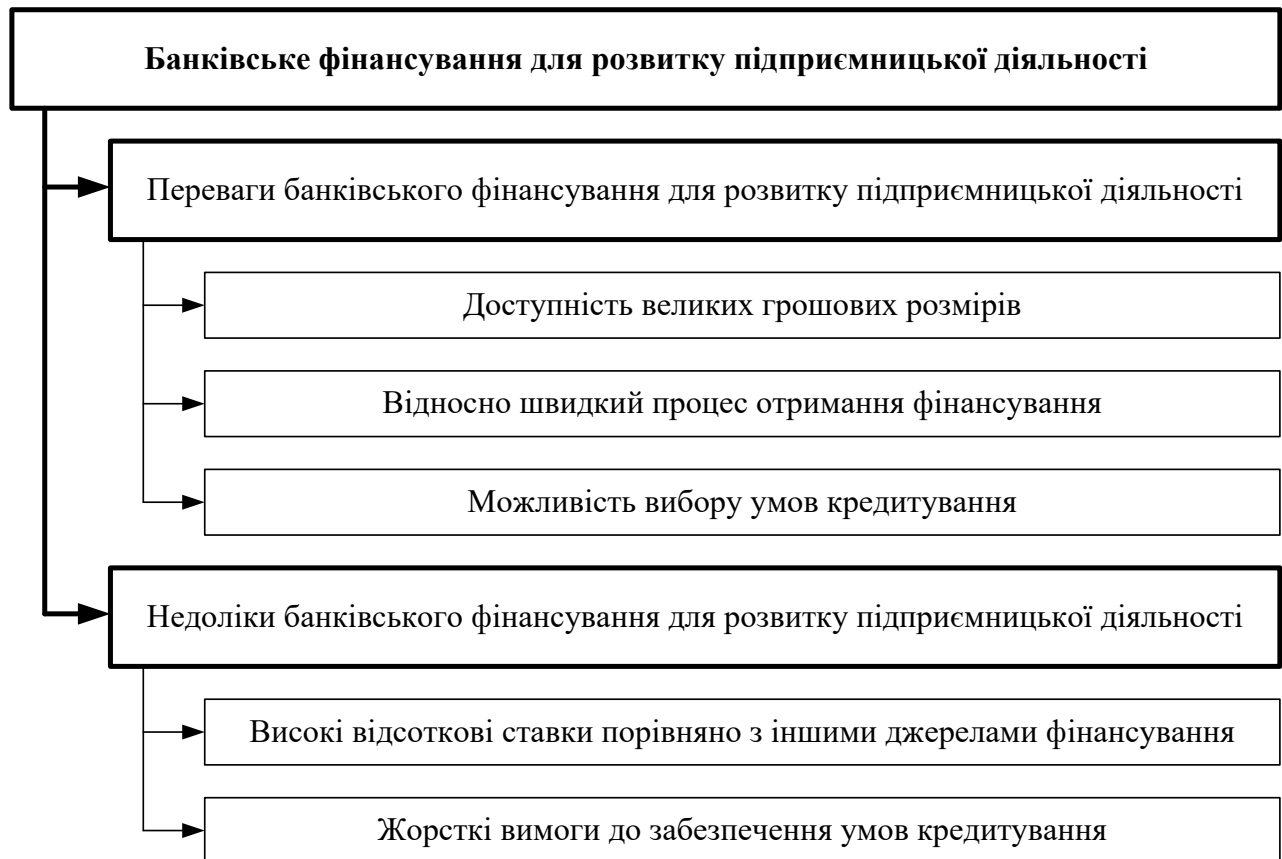

Рис. 1. Переваги та недоліки банківського фінансування для розвитку підприємницької діяльності

У 2024 році уряд продовжує розширювати програму «5-7-9», яка надає малому та середньому бізнесу доступ до кредитів з пільговими ставками від 5% до 9% річних. Програма спрямована на підтримку підприємств, що займаються виробництвом, інноваціями та експортом. Основні зміни у 2024 році включають:

- ✓ розширення категорій бізнесу, які можуть брати участь у програмі;
- ✓ збільшення максимального розміру кредиту до 5 мільйонів гривень;
- ✓ спрощення процедури подачі заявки.

Українські банки активно надають фінансову підтримку малим та середнім підприємствам (МСП), пропонуючи різні фінансові послуги для їхнього розвитку. МСП можуть отримувати кредити для робочого капіталу, інвестиційні кредити для реалізації проектів та модернізації, а також можливість рефінансування раніше отриманих позик. Деякі банки надають гарантії та субсидії для полегшення умов кредитування МСП. Крім того, доступні послуги з валютних операцій, управлінням ліквідністю, операціями зі смарт-грошинами та іншими фінансовими інструментами. Банківські фінансові установи також можуть забезпечувати консультації з фінансового планування та управління ризиками для МСП. Загалом наразі 45 банків є учасниками програми «Доступні кредити 5-7-9%», які уклали договорів на загальну суму 260,2 млрд. грн.

Якщо розглядати одні з найбільших державних банків країни то АТ КБ «ПРИВАТБАНК» інформує своїх клієнтів, що ФОП або юридична особа, що є учасником програми «Доступні кредити 5-7-9%», може отримати позику до 50 млн грн на строк до 3 або до 5 років, залежно від цілей фінансування.

Крім того, ставки 7 та 9% можна зменшити, створюючи нові робочі місця. Так, за кожного найнятого працівника бізнес отримує знижку 0,5% річних. Проте зауважте, що ставка не може бути нижчою за 5% річних.

АТ КБ «ПРИВАТБАНК» намагатиметься максимально оперативно імплементувати зміни (в тому числі за отриманими від клієнтів заявками), які вступатимуть в силу з дати публікації нових текстів постанов Кабінету Міністрів.

З початку війни (24 лютого 2022 р.) АТ КБ «ПРИВАТБАНК» збільшив портфель кредитів, наданих українським сільгоспвиробникам та фермерам на 9 млрд грн та ділить друге й третє місце серед всіх банків - кредиторів агросектору. Загалом за підсумками 2022 року ПриватБанк профінансував 25 млрд грн нових пільгових кредитів українському бізнесу.

АТ КБ «ПРИВАТБАНК» є лідером підтримки українського бізнесу за програмою доступних кредитів «5-7-9%», який на сьогодні випереджає банк #2 в 2,99 рази за кількістю виданих кредитів та в 1,29 разів за обсягами кредитування. Також АТ КБ «ПРИВАТБАНК» приймає активну участь в програмі «державних гарантій», випереджаючи банк #2 за програмою по кількості/суми кредитів відповідно у 6,31 та 2,39 разів [3].

АТ «ОЩАДБАНК» інформує, що нові умови програми Доступні кредити «5-7-9%», ухвалені Кабміном у вересні 2023 року, стали відповіддю на нові виклики в економічній ситуації, що склалась на ринку. Найбільш відчутні зміни зосереджені на програми підтримки бізнесу на деокупованих територіях.

За понад 20 місяців війни багато підприємств, що знаходяться у віддалених від ведення бойових дій територіях, змогли переналаштуватись і адаптувати бізнес до воєнного часу, відновили ланцюжки поставок і процеси виробництва. Тому, зважаючи на обмежені фінансові можливості держави, абсолютно логічним є зосередження на підтримці саме тих компаній, які постраждали найбільше: зазнали руйнувань, втратили чи майже втратили виробничі потужності, чий поля заміновані. Такі підприємства зможуть сплачувати за новими умовами програми проценти до рівня 1% на перші два роки, 5% з наступного року на інвестиційні потреби та 3% на фінансування оборотного капіталу. До того ж таким підприємствам підвищили можливий ліміт фінансування. Це вже не 60 чи 90 млн грн, як було на початку програми у 2022 році, а 150 млн грн.

Для решти компаній, які вже адаптувались до поточних умов, процентна ставка залишається на рівні 7% або 9% на інвестиційні потреби та підвищується до 13% річних на фінансування оборотних коштів [4].

Третє місце серед державних банків за обсягами виданих кредитів за програмою «Доступні кредити 5-7-9%» посідає АБ «УКРГАЗБАНК», який видав кредитів на загальну суму 18,7 млрд.грн.

В рамках програми, АБ «УКРГАЗБАНК» пропонує кредитування на такі цілі:

інвестиційні цілі (придбання та/або модернізація основних засобів, нежитлової нерухомості та/або земельних ділянок, здійснення будівництва, реконструкції, ремонту у нежитлових приміщеннях, придбання об'єктів права інтелектуальної власності за договорами комерційної концесії (франчайзингу)); фінансування оборотного капіталу суб'єкта підприємництва.

Серед комерційних банків лідерами за програмою «Доступні кредити 5-7-9%» є ПУМБ та Райффайзен Банк Аваль, які загалом профінансували малий бізнес на 56,7 млрд.грн.

ПУМБ пропонує фінансування на такі цілі:

придбання/модернізація основних засобів (зокрема, транспортних засобів, що будуть використовуватись в комерційних та виробничих цілях);

придбання нежитлової нерухомості/ земельних ділянок для провадження господарської діяльності;

будівництво, реконструкція, ремонт приміщень для провадження господарської діяльності;

придбання сировини і матеріалів, оплата товарів і послуг, виплата заробітної плати, сплата податків, інші поточні потреби, пов'язані з господарською діяльністю [8].

Райффайзен Банк Аваль приєднався до участі у державній програмі «Доступні кредити 5-7-9%». За її умовами можливо отримати фінансування на такі цілі:

придбання обладнання та транспортних засобів, що будуть використовуватись в комерційних та виробничих цілях;

придбання нежитлової нерухомості для бізнесу (без права передачі в оренду);

фінансування оборотного капіталу, необхідного для інвестиційного проекту в розмірі до 25% від його вартості (надається виключно у поєднанні з інвестиційним кредитом).

Кредит також може надаватися на рефінансування кредитів, виданих банками України на зазначені цілі.

Повна статистика державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» була проведена Міністерством фінансів України та зображена на рис. 2 та рис. 3 за даними джерела [10].

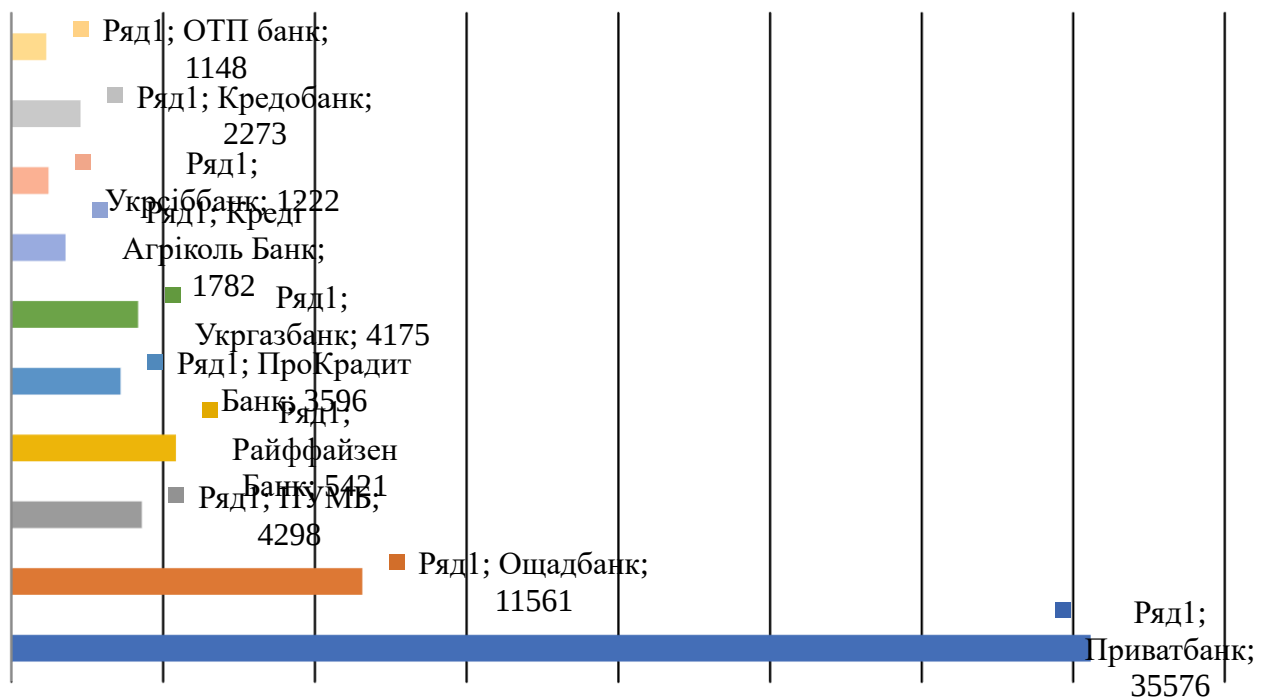

Рис. 2. ТОП – 10 банків за кількістю укладених кредитних договорів, шт

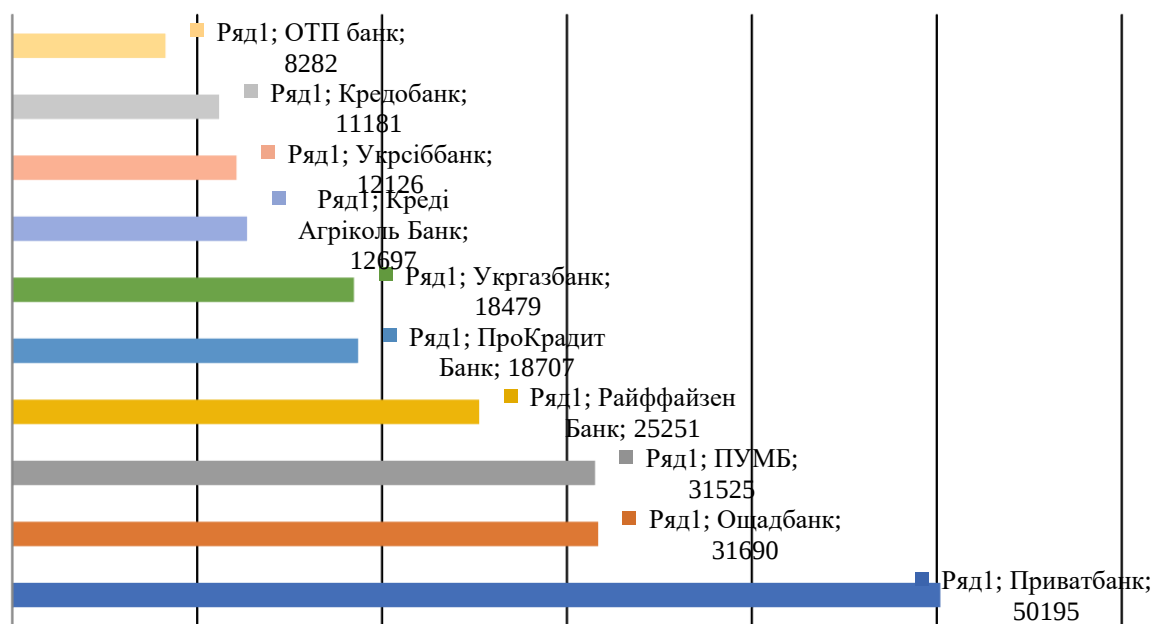

Рис. 3. ТОП – 10 банків за сумою укладених кредитних договорів, млн.грн.

Аналіз свідчить про те, що найбільше договорів було укладено державними банками, так як вони є основними реалізатори державної програми кредитування. Але іноземні банки, такі як Райффайзен Банк, Креді Агріколь Банк та ОТП Банк також долучилися до цієї програми та займають певну нішу на цьому ринку.

Лізинг є альтернативою традиційному кредитуванню, особливо для придбання основних засобів, таких як обладнання, транспортні засоби та нерухомість. Лізингові компанії надають майно у довгострокову оренду з можливістю його викупу після закінчення строку договору. Переваги лізингу включають: можливість користуватися активом без великих початкових витрат; гнучкі умови угоди; податкові пільги.

Гранти та державні програми підтримки, які підтримує Уряд України та міжнародні організації, які пропонують різні грантові програми для підтримки малого та середнього бізнесу. Ці програми можуть включати як фінансову допомогу, так і консультаційні послуги, навчання та інші ресурси. Переваги та недоліки грантів та державних програм наведено на рис. 4.

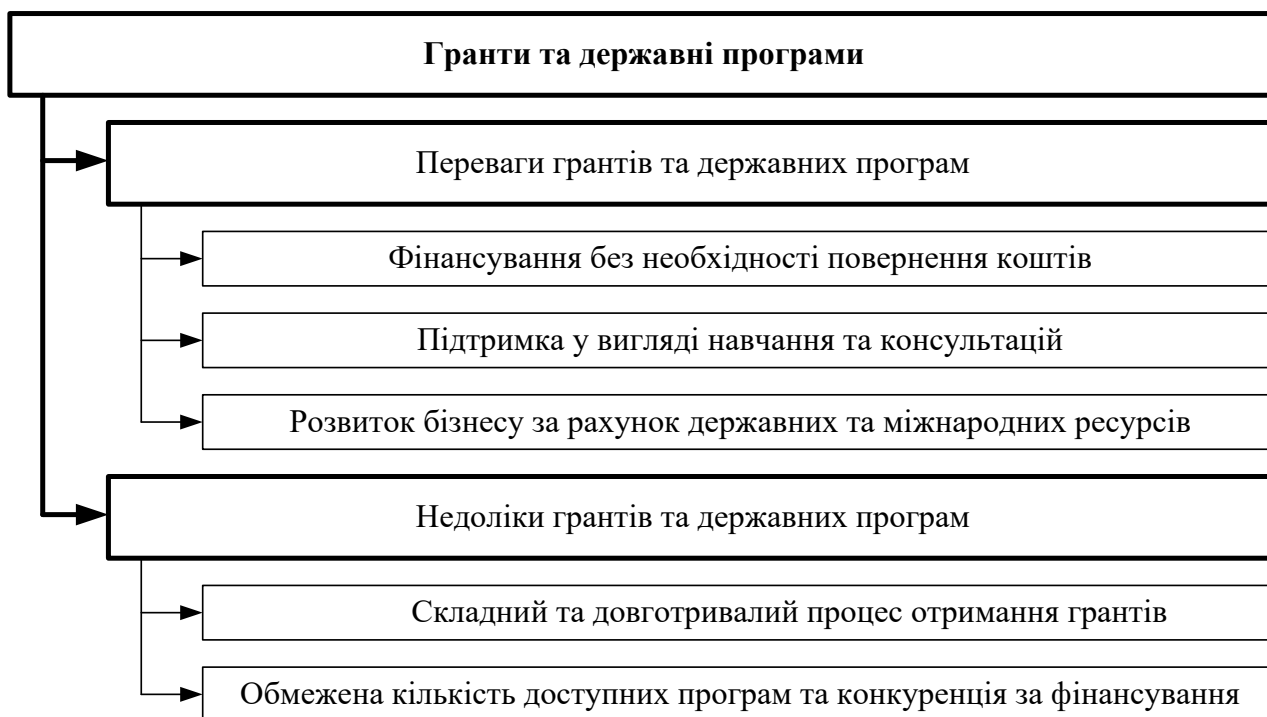

Рис. 4. Переваги та недоліки грантів та державних програм

Урядом запроваджено урядову програму грантової безповоротної підтримки МСП під загальною назвою «єРобота», основою якого є програми грантового фінансування, а саме: мікрогранти для запуску нового або розвитку діючого бізнесу, для аграріїв на створення або розвиток садівництва, ягідництва та виноградарства, а також на створення або розвиток тепличного господарства, для створення й розвитку переробних підприємств, для створення або розвитку власного бізнесу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей [6].

Найбільш популярна програма надання мікрогрантів для запуску нового або розвитку діючого бізнесу є Програма «Власна справа»; постанова Уряду від 21.06.2022 № 738). [6]

Розмір мікрогранту, який надається одному отримувачу:

150 000 гривень у випадку створення одного робочого місця;

250 000 гривень у випадку створення не менше двох робочих місць.

Впродовж 2023 року подано 15 673 заявки на отримання мікрогранту на започаткування чи розвиток бізнесу за програмою «Власна справа» на загальну суму 3 645 млн. грн, з яких прийнято рішення про надання мікрогрантів 4044 отримувачам на загальну суму 961 млн. грн.

Щодо надання грантів на створення або розвиток власного бізнесу учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей: на розгляд до Державного центру зайнятості уповноваженим банком було направлено 284 заявки отримувачів гранту на створення або розвиток власного бізнесу на загальну суму 112 млн. грн., з яких прийнято позитивних рішень по 88 отримувачам на загальну суму 32,5 млн. грн.

Міжнародні програми фінансування для МСП представлені в Україні програмами інвестиційного кредитування на сприятливих умовах. Програми відрізняються як за регіональним принципом (програма інвестиційного кредитування на Сході України FinanceEast), за галузевими напрямками підтримки: підтримка агробізнесу, енергоефективності, а також на підтримку інновацій та соціального інвестування.

Фінансування надається як в іноземній валюті, так і за деякими програмами в гривні. Параметри відбору відповідають критеріям кредитоспроможності та додатковим вимогам до проєктів, які встановлюються відповідними програмами фінансування.

Програми, що діють в Україні, започатковані такими міжнародними інституціями, як:

Європейський Банк Реконструкції і Розвитку (ЄБРР)

Європейський Інвестиційний Банк (ЄІБ)

Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР)

Європейський Інвестиційний Фонд (ЄІФ) та Європейський Союз (ЄС)

Western NIS Enterprise Fund

і надаються через уповноважені українські банки.

Іноземні інвестиції є важливим джерелом капіталу для розвитку бізнесу в Україні. Іноземні інвестори можуть надавати фінансування через прямі інвестиції, купівлю акцій або надання кредитів. Український уряд активно працює над покращенням інвестиційного клімату для залучення іноземних інвестицій, зокрема через:

реформи у сфері права та регулювання; створення спеціальних економічних зон; запровадження податкових пільг для інвесторів.

Міжнародні організації, такі як Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), Світовий банк, та міжнародні фонди, надають фінансову підтримку українським підприємствам. Вони пропонують кредити, гранти та технічну допомогу для реалізації проектів у різних галузях, включаючи інфраструктуру, енергоефективність та сільське господарство.

Краудфандинг є відносно новим, але популярним методом фінансування бізнесу. Підприємці можуть залучати кошти від великої кількості людей через спеціалізовані платформи. В Україні існує кілька платформ для краудфандингу, які дозволяють залучити фінансування для різних проектів.

Платформи краудфандингу дозволяють підприємцям залучати кошти від великої кількості інвесторів, зазвичай в обмін на майбутні продукти чи послуги, або частку у бізнесі. Основні види краудфандингу включають:

- ✓ ревардний краудфандинг (винагороди);
- ✓ еквіті краудфандинг (частка у бізнесі);
- ✓ кредитний краудфандинг.

Переваги та недоліки краудфандингу наведено на рис. 5.

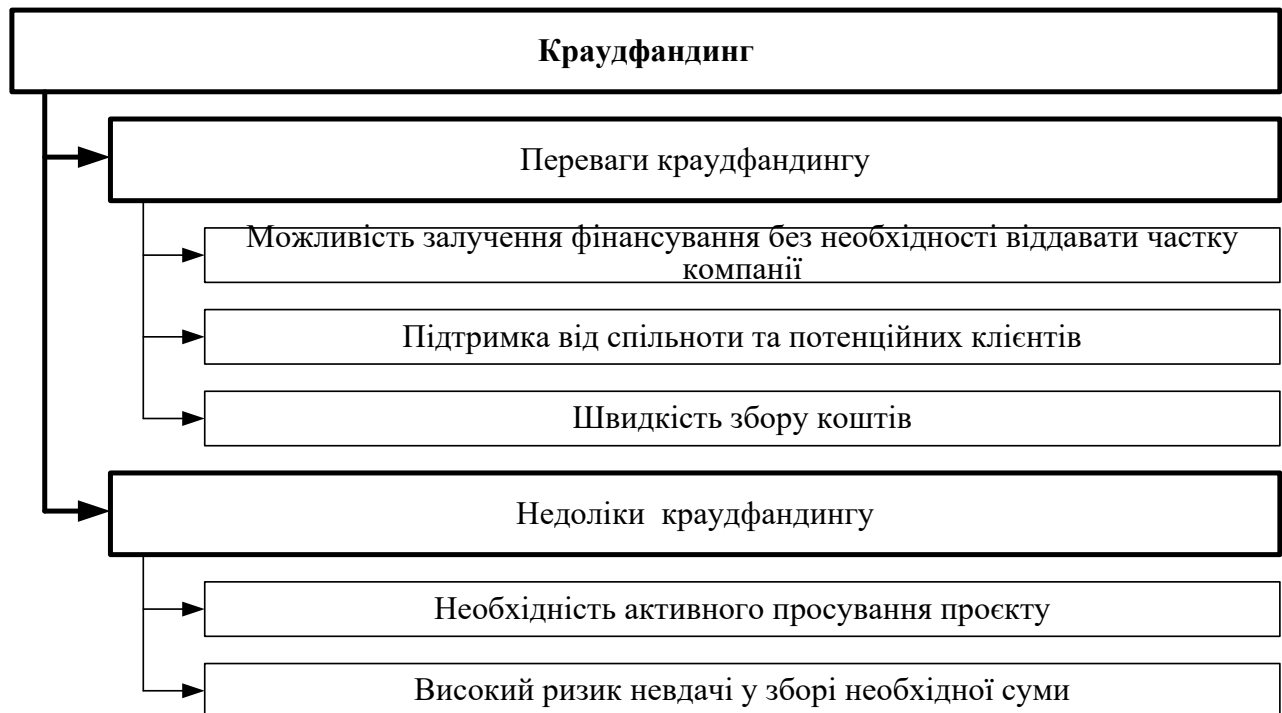

Рис. 5. Переваги та недоліки краудфандингу

Залучення фінансових ресурсів та інвестицій має декілька основних цілей: економічне відновлення, полягає у відбудові в умовах післявоєнного стану України, де інвестиції будуть ключовим фінансовим інструментом для відновлення інфраструктури, промисловості та житлового фонду тощо. Це сприятиме створенню нових робочих місць та стабілізації економіки;

залучення інвестицій у високотехнологічні сектори, такі як ІТ, зелена енергетика, біотехнології, сприятиме підвищенню рівня конкурентоспроможності України на світовому ринку;

інвестиції можуть стимулювати проведення необхідних реформ, що наближають Україну до стандартів ЄС, а також поліпшать бізнес-клімат в країні.

Пріоритетними напрямками для залучення інвестицій є:

інфраструктура, сутність якої полягає у відновленні доріг, мостів, залізниць, аеропортів, а також будівництво нових об'єктів є критично важливими для відновлення економічної активності;

інвестиції у відновлювані джерела енергії, модернізацію енергомереж і підвищення енергоефективності можуть зменшити залежність України від імпорту енергоресурсів і посилити енергетичну безпеку;

Україна є однією з провідних аграрних країн світу, і інвестиції у сучасні технології та обробку сільськогосподарської продукції можуть значно підвищити додану вартість цього сектору;

інвестиції в ІТ-сектор, стартапи та наукові дослідження допоможуть розвивати нові продукти і послуги, що сприятиме зростанню економіки.

Таким чином, стимулювання інвестицій в ці сектори допоможе Україні не лише відновитися після війни, але й створити основу для сталого розвитку в майбутньому.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Україна пропонує широкий спектр фінансових можливостей для розвитку бізнесу, включаючи традиційні та альтернативні джерела фінансування, державні програми підтримки та міжнародні інвестиції. Використання цих можливостей дозволяє підприємцям залучати необхідний капітал для реалізації своїх проєктів, сприяти економічному зростанню та створенню нових робочих місць. Важливою умовою успішного розвитку бізнесу є постійне вдосконалення інвестиційного клімату, прозорість регуляторних процесів та підтримка інновацій.

Завдяки державним програмам підтримки, розвитку фінансових технологій та міжнародному співробітництву, українські підприємці мають доступ до різноманітних джерел фінансування. Використання цих можливостей сприяє створенню інноваційних продуктів, розширенню ринків збуту та зміцненню економічного потенціалу країни. Важливо продовжувати реформування фінансового сектору та створювати сприятливі умови для залучення інвестицій, що забезпечить стабільний розвиток бізнесу в Україні.

Література

1. Єрмак С. О. Теоретико-методичний інструментарій формування комбінованих політик управління оборотним капіталом. Економіка промисловості. № 54(2-3). 2011. С. 242-250.
2. Гринкевич С. С., Худа У. О. Управління структурою капіталу підприємства в контексті управління фінансовими ризиками. Економічний простір. 2012. № 59. С. 149-155.
3. Електронний ресурс. Офіційний сайт АТ КБ «ПРИВАТБАНК»
<https://privatbank.ua/business/5-7-9>
4. Електронний ресурс. Офіційний сайт АТ «ОЩАДБАНК» URL:
<https://www.oschadbank.ua/news/novi-umovi-programi-dostupni-krediti-5-7-9-so-zminilosa>
5. Електронний ресурс. Офіційний сайт АБ «УКРГАЗБАНК» URL:
https://www.ukrgasbank.com/small_bussiness/credit/5_7_9_cred/
6. Електронний ресурс. Постанова Кабінету Міністрів України URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-2022-%D0%BF#Text>
7. Електронний ресурс. Дія. Бізнес. Огляд міжнародних програм фінансування URL:
<https://business.diia.gov.ua/knowledge/programi-finansuvanna/oglad-miznarodnih-program-finansuvanna-dla-mssp>
8. Електронний ресурс. Офіційний сайт АТ «ПУМБ» URL: <https://b2b.pumb.ua/finance/5-7-9>
9. Електронний ресурс. Офіційний сайт АТ «Райффайзен Банк» URL:
<https://raiffeisen.ua/uk/aem/biznesu/kredyty.html>
10. Електронний ресурс. Міністерство фінансів України URL:
https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_zh_chas_dii_voennogo_stanu_v_mezhakh_derzhavnoi_programi_dostupni_kredit_5_vidano_42847_pilgovikh_kreditiv_na_1705_mlrd_grn-4345

References

1. Yermak S. O. Theoretical and methodological toolkit for the formation of combined working capital management policies. Economy of industry. No. 54(2-3). 2011. P. 242-250.
2. Hrynkevich S. S., Khuda U. O. Management of the capital structure of the enterprise in the context of financial risk management. Economic space. 2012. No. 59. P. 149-155.
3. Electronic resource. Official website of JSC CB "PRIVATBANK" <https://privatbank.ua/business/5-7-9>
4. Electronic resource. Official website of JSC "OSCHADBANK" URL: <https://www.oschadbank.ua/news/novi-umovi-programi-dostupni-krediti-5-7-9-so-zminilosa>
5. Electronic resource. Official website of AB "UKRGASBANK" URL:
https://www.ukrgasbank.com/small_bussiness/credit/5_7_9_cred/
6. Electronic resource. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-2022-%D0%BF#Text>
7. Electronic resource. Action. Business. Overview of international financing programs URL:
<https://business.diia.gov.ua/knowledge/programi-finansuvanna/oglad-miznarodnih-program-finansuvanna-dla-mssp>
8. Electronic resource. Official website of PUMB JSC URL: <https://b2b.pumb.ua/finance/5-7-9>
9. Electronic resource. Official website of JSC "Raiffeisen Bank" URL: <https://raiffeisen.ua/uk/aem/biznesu/kredyty.html>
10. Electronic resource. Ministry of Finance of Ukraine URL:
https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_zh_chas_dii_voennogo_stanu_v_mezhakh_derzhavnoi_programi_dostupni_kredit_5_vidano_42847_pilgovikh_kreditiv_na_1705_mlrd_grn-4345